

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

Dub. I. An dona omnia & bona supernaturalia Prædestinati sint effectus
Prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

non scribantur, vel non sint scripti, vt pluribus Vasquez cit. quæst. 24. art. 3.

Illud vero Moyses Exod. 32. v. 32. *Aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis, dele me de libro tuo, quem scripsisti*, inter alias explicationes, quas habet Vasquez loc. cit. meo iudicio optimè intelligitur per hyperbolem seu exaggerationem, vt indicat etiam Augustinus in Exod. quæst. 147. ad declaram vim amoris erga populum; quo modo amantes, cum enixissimè rogare volunt, dicunt, *Aut fac hoc, aut occide me, quia sine eo viuere non possum; probè gnari, id quod petitur, nunquam futurum. In quem sensum etiam locuta est*

Rachel Genes. 30. v. 1. *Da mihi liberos, alioqui moriar.*

Ad eundem modum accipi potest illud Apostoli Rom. 9. v. 3. *Optabam ego ipse Anathema esse à Christo, pro fratribus meis*: quanquam hoc cum S. Anselmo, Caietano, in eundem locum, & Bartholomæo Camerario in dial. cap. 6. rectius ita explicet Vasquez, vt Paulus loquatur de tempore, quo adhuc erat in Iudaismo; quo serio planè ipse, zelo Iudaicæ legis, & amore fratrum, à Christo perpetuo separatus esse cupiebat; ratus, Christi doctrinam legi diuinæ contrariam esse.

Q V Æ S T I O III.

De termino seu obiecto Quod, & Effectibus Prædestinationis in specie.

S. Thomas I. p. q. 23. a. 2. 4. 5. & 8.

Resoluetur hæc quæstio tribus dubitationibus. I. An dona omnia & bona supernaturalia Prædestinati sint effectus Prædestinationis. II. An bona etiam quadam naturalia Prædestinati, qualia sunt eius existentia, vita, valetudo, vires, &c. sint effectus Prædestinationis eiusdem. III. An mala etiam qualibet eiusdem, tum pœna, tum culpe; aut saltem permissio culpe, sint effectus Prædestinationis.

D V B I V M I.

An dona & bona omnia supernaturalia Prædestinati, sint effectus Prædestinationis.

S. Thom. I. p. q. 23. a. 1. & 2.

Explicata natura Prædestinationis, merito de eius effectibus prius agimus, quam de causis: tum quia tractatio de effectibus facilior est; tum quia cognitio causarum multum pendet ex notitia effectuum, eamque supponit. Et quod in rebus naturalibus accidit, vt ex cognitione effectuum rimemur causas earundem; id etiam in hac materia vsuuenit. Et tamen S. Thomas nullam inquisitionem peculiarem de effectibus instituerit, sed sparsim solum & incideret quadam de ijs attingat locis cit. quasi nimirum ij per se satis noti essent, ex natura prædestinationis; nihilominus tamen ob controuersias quasdam iuter recentiores Theologos hac de re ortas, necessarium est, eam ex instituto persequi & explicare. Sermo est autem de effectibus Prædestinationis in genere causæ efficientis; non materialis, aut formalis, seu finalis; nisi quatenus internus actus diuinæ prædestinationis est ipse Deus, qui simul est & causa efficiens, & finalis omnium effectuum suorum.

Vocatur autem effectus prædestinationis, etiam terminus eiusdem, & obiectum Quod, vt distinguatur ab obiecto, vel subiecto Cui; quæ est persona ipsa, quæ prædestinatur; iuxta ea, quæ diximus quæst. I. dub. I. & quæst. 2. dub. I. Vbi

tamen hoc discriminis est inter prædestinationem & prouidentiam; quod ipsa etiam existentia subiecti prædestinati potest esse obiectum Quod prædestinationis, & effectus; non autem prouidentia, vt dicitur dubio sequenti. Possunt autem omnes effectus Prædestinationis in tres ordines distribui, rerum supernaturalium videlicet, bonorum naturalium, & malorum; de quibus ordine singulis dubijs agere proposuimus.

Supponimus autem generatim primo, Prædestinationem plane habere aliquos effectus; seu quod idem est, esse causam efficientem quorundam effectuum, qui ex ea consequuntur: siue eos causet per physicam efficientiam, immediatè agendo ad extra; siue potius quasi per moralem & artificiosam, per modum scilicet dirigentis, aut impellentis potentiam executiuam, immediatè ad extra operantem; pro communi scilicet ratione causandi diuini intellectus & voluntatis, de qua egimus disputatione præcedenti, quæstione vndecima. Tradunt hoc fundamentum omnes Theologi in prim. d. quadragesima & quadragesima prima. & S. Thomas hic artic. 2. & est expressa doctrina S. Augustini, de Prædestin. sanct. cap. decimo, & de bono persuerantia cap. 14. & sumitur ex Apostolo ad Romanos 8. versu 28. *scimus autem, quoniam diligentibus DEUM omnia*

cooperantur in bonum, q̄s, qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam quos præsciuit, & prædestinavit conformes fieri imaginis filij sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem prædestinavit, hos & vocauit, & quos vocauit, hos & iustificauit, quos autem iustificauit, illos & glorificauit. Vbi effectus prædestinationis in ordine rerum supernaturalium ordine, & distinctè referuntur. Et ratio est. Quia Prædestinatio consistit in scientia approbationis seu actibus intellectus, & voluntatis diuinae, efficaciter aliquid fieri aut esse depernentibus, qui sunt causa rerum, ut dictum quæstione præced. dub. 2. & generatim supra disp. 2. quæst. 8. & 10.

4 Supponendum secundo, ad effectum Prædestinationis, generatim loquendo, plus non requiri, quam hæc quatuor. Primo ut sit effectus Dei; cum enim Prædestinatio sit actus Dei, nihil potest esse effectus Prædestinationis, nisi etiam sit effectus Dei. Id quod aperte etiam docent SS. Patres. Augustinus de prædestin. sanct. capite 10. Prædestinatione, inquit, Deus ea præsciuit, quæ fuerat ipse facturus. Et Fulgentius libro secundo ad Monimum initio: Prædestinatio nihil aliud est, nisi præparatio operum eius.

Secundo, ut aliquo modo pertineat ad Prouidentiam Dei supernaturalem; bonum scilicet aliquod supernaturale Prædestinato cupientis aut procurantis, siue intendentis. Siquidem ipsa etiam Prædestinatio cum ad supernaturalem beatitudinem homini efficaciter procurandam tendat, ad supernaturalem vtrique Prouidentiam Dei pertinet. Quam ideo etiam Augustinus lib. 1. de Prædest. sanct. capite decimo, vocauit gratia præparationem; siue interim hæc gratia sit ex meritis Christi, siue non, de quo inferius quæstione sequenti agendum. Quamquam de facto ex vtriusque sententia, quam hic supponimus, omnis gratia est ex meritis Christi, si non ut Redemptoris, saltem ut Saluatoris in genere, ut dicitur quæstione sequenti. dub. 2. & 7. & docetur suo loco de Incarnat. & sapius etiam significat Augustinus libro de prædestinat. sanct. & de bono perseueranti. & epistola 95. ubi ait: Hanc Apostolica doctrina gratiam hoc nomine appellat, qua saluamur & iustificamur, ex fide CHRISTI. Similia habentur in Concilio Mileuitano & Arausicano.

5 Tercio, ut ex particulari & efficaci intentione, perducendi hunc vel illum hominem ad gloriam, proficiatur. Ex quo sequitur CHRISTI Incarnationem, Passionem, Sacramentorum institutionem, si hæc secundum se, & in genere spectentur, non esse effectus Prædestinationis, saltem particularis, huius, vel illius; sed potius generalis prouidentia supernaturalis; proueniens ex antecedenti voluntate saluandi omnes, ut ex probabiliori restè Suarez libro tertio de Prædestin. capite secundo numero octauo, & Vasquez disputatione 94. numero 37. licet aliter loquantur, Durandus in 3. dist. 11. quæstione 3. Molina quæst. 23. artic. 5. d. 2. & Gregorius de Valentia hic quæst. 23. p. 4. §. 1. Secus est, si loquamur de quibusdam peculiaribus Christi ope-

ribus, ex speciali Christi intentione efficaciter huic vel illi applicatis; quia hæc applicatio supponebat electionem diuinam eiusdem prædestinati, ut restè Suarez libro secundo capite 24. numero trigesimo secundo, & inferius magis patebit quæstione sequenti dubio secundo. Secus est etiam de applicatione efficaci generalium illorum remediatorum, ut dicitur.

6 Quarto, ut vel sit ipsa actualis consecutio vitæ æternæ, vel cum effectu, aliquo modo conferat ad salutem æternam consequendam: si enim nihil conferat, Prædestinationis effectus non erit, quæ eò tota & vitæ tendit, ut homo denique prædestinatus salutem re ipsa consequatur, ut constat ex eius definitione: & quicquid extra hunc effectum, qui est actualis consecutio eius finis, operatur, id totum operatur in ordine ad eundem finem efficaciter prædestinato procurandum.

His positis, quod ad præsentem dubitationem attinet, in qua de rebus duntaxat supernaturalibus agitur, in quibus præcipue sunt, vocatio congrua, fides, iustificatio, perseuerantia & glorificatio, quinque sunt Doctorum sententia; omisso illo, iam dudum damnato, & alibi refutando, veterum Pelagianorum errore, qui ut peccatum originale, & gratiam Vocationis ac iustificationis penitus negarunt, ita nullam agnouerunt prædestinationem ad eiuſmodi gratiam, sed solum ad gloriam; ut videtur apud Augustinum lib. 1. de prædest. sanct. c. 18. & lib. de gestis Pelagij cap. 35. & in Concilio Carthaginensi epist. Synodali ad Innocentium I. Prima sententia est Durandi in 1. d. 41. quæst. 1. num. 10. qui significat, sola media ad finem supernaturalem, non autem ipsam affectionem Beatitudinis, per se ac proprie esse effectum Prædestinationis: cum prædestinatio sit pars prouidentia, versantis tantum circa media. Idem tenentur quidam recentiores, & fauet nonnihil S. Thomas; hic quæst. 23. art. 4. cum ait, Prædestinationem supponere electionem & electionem ad gloriam.

7 Secunda sententia est Ockami in 1. d. 41. & Gabrielis dist. 40. art. 1. & dist. 41. art. 3. qui docent, Prædestinationis effectum proprie esse solum affectionem beatitudinis, non vero media; siue quod hæc communia sunt etiam non prædestinatis; siue potius quod Prædestinatio sit solum gloria; media autem ad Electionem pertineant. Quo modo Gabriel cit. art. 1. ex Cameracensi Prædestinationem definit, Præpositum diuinum dandi vitam æternam.

Tertia sententia est, Vocationem non esse effectum Prædestinationis; sed Prædestinationem incipere à Iustificatione permanente vsque ad mortem. Quam sententiam Vasquez disput. 93. num. 2. tribuit S. Bonaventurae in 1. d. 41. art. 1. quæst. 11. Sed bene Suarez hic lib. 3. cap. 5. num. 3. negat, se hanc sententiam inuenisse apud Bonaventuram, vel alium auctorem, saltem expresse. Fauter tamen nonnihil Bonaventura, quatenus gratificationem, quam Prædestinationis effectum in hac vita constituit, asserit aliquo modo cadere sub merito prædestinati.

8

Quarta sententia est aliorum, qui distinguunt duplicem Prædestinationem, vnam ad gratiam, alteram ad gloriam; & huius proinde effectum volunt esse gloriam, illius gratiam. Ita Turrianus opusc. de elect. seu prædest.

Ab his omnibus differt quinta, & vera sententia, sequentibus assertionibus explicanda.

Assertio I. Prædestinationis effectus non est sola gratia, sed etiam gloria. Est contra primam sententiam, quæ non solum aduersatur cæteris omnibus Scholasticis antiquis in 1. d. 40. & 41. & expresse etiam S. Thomæ hic quæst. 23. art. 5. vbi gloriam inter effectus prædestinationis refert; sed etiam à recentioribus comuniter rejicitur, vt videre est apud Gregorium de Valentia hic q. 23. punct. 3. Molinam hic quæst. 23. art. 2. disp. 3. & art. 5. disput. 1. memb. 6. Suarez hic lib. 1. de prædest. cap. 5. & lib. 3. à cap. 3. Bellarminum libro 2. de grat. cap. 15. Bannem hic quæst. 23. à 2. Zumel ibid. disp. vn. Valquez disp. 91. cap. 4. & disp. 93. cap. 1. qui licet rectè noter, eam non tam rei, quam vocis quæstionem esse; & vero etiam alias Prædestinationem existimari, immediate solum ad gratiam terminari; nihilominus tamen rectè concedit, consecutionem quoque gloriæ, eius quendam effectum esse; non quod vt ipse putat, ad eam immediate terminetur, sed quia ex immediato eius termino seu effectu, qui est gratia, sequitur: & addit, sententiam Durandi communi modo loquendi Scholasticorum & Patrum aduersari; omnesque cæteros Scholasticos vocare effectum Prædestinationis, ipsam gloriæ consecutionem.

9

Probatur assertio ex Scriptura. Nam de Prædestinatione ad gloriam, veluti effectum, loquitur Apostolus Rom. 9. v. 23. *Præstenderet diuitias gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparauit (seu prædestinauit) in gloriam.* Et rursus Roman. 8. v. 30. inter alios effectus Prædestinationis refert etiam gloriam: *Quos autem prædestinauit, hos & vocauit; & quos vocauit, hos & iustificauit; & quos iustificauit, illos & glorificauit.* Consentient S. Augustinus relatus quæst. prædest. dub. 1. B. Fulgentius lib. 1. ad Monimum cap. 11. Ecclesia Lugdunensis lib. aduersus Ioannem Erigenam Scutum sæpe, & passim alij SS. Patres. Ratio est. Tum quia ipsa etiam consecutio finis est effectus Prouidentia, sicubi hæc ex medijs prouisis re ipsa prouenit, vt quæst. 1. dub. 3. huius disputationis dictum. Tum quia negari non potest, ex præparatione seu prædestinatione gratiæ consequi ademptionem gloriæ: quod autem est causa causæ, est etiam causa causati, vt etiam hic quæst. 1. dub. 1. argumentati sumus. Deniq; ipsa etiam beatitudo habet rationem mediij respectu vltioris finis, qui est gloria Dei. Neque his aduersatur S. Thomas, cum ait, Prædestinationem supponere electionem & dilectionem; non enim ideo negat Prædestinationem etiam tendere ad gloriam; neque prædestinationem ab electione distinguit ex parte obiecti, sed actus, vt declarauimus quæstione præcedente dub. 3.

10

Assertio II. Prædestinationis effectus non est sola gloria, sed etiam gratia; adeoque non solus

finis, sed etiam media. Hæc assertio, si de re ipsa loquamur, esse nimirum supernaturali Dei ordinatione & prouidentia gratiam homini in hac vita destinatum, tanquam necessarium medium ad salutem æternam consequendam, est de fide ex multis Scripturæ testimonijs, & Concilijs, præsertim ex Concilio Carthagineensi, Mileuitano, & Arausiano II. contra supradictam Pelagij hæresin, quam ex instituto multis libris egregie confutauit & conuicit S. Augustinus, speciatim de natura & gratia libro vno; de gratia Christi, & peccato originali, contra Pelagium & Cælestium, libris duobus; de nuptijs & concupiscentia libris duobus; contra duas epistolas Pelagianorum ad Bonifacium libris quatuor; contra Iulianum Pelagianum libris sex; de Prædestinatione & gratia libro vno, &c. Sed quia res hæc ad 1. 2. & materiam de gratia pertinet, non est hoc loco, ne materias ipsas confundamus, & ordinem tractandi peruertamus, fufius persequenda.

Si verò, quod ad præsens institutum proprie pertinet, supposita existentia ac necessitate gratiæ, de modo potius loquendi, quam de re ipsa sermo sit, an gratia sit etiam dicendus effectus prædestinationis, an potius alterius cuiusdam decreti seu ordinationis diuinæ, puta prouidentia, electionis, &c. assertio quidem supra dicta, ad fidem non pertinet; sed est tamen nihilominus à Theologis tum antiquis, tum recentioribus communiter recepta; speciatim à S. Thoma hic quæst. 23. art. 2. ad 4. & ab alijs, quos pro præcedenti assertione commemoravi; adeo vt opposita sententia quoad modum loquendi falsa, & Scripturæ, ac SS. Patribus, speciatim Augustino, contraria merito pronuntietur; qui libris paulo antea citatis in eo totus est, vt Prædestinationem ad gratiam aduersus Pelagium asserat & defendat; ac propterea frequenter & expresse etiam in descriptione & appellatione Prædestinationis gratiæ meminit; quando & ipsam prædestinationem definit, *gratiæ præparationem* libro 1. de prædest. sanct. cap. 10. vel generatim *præscientiam beneficiorum Dei, quibus certissimè liberantur, quicumque liberantur*, libro 2. de bono perseuer. cap. 14. vlt. dictum supra quæstione præcedente dub. 3. sub fin. & quæst. 2. dub. 1. vbi plura Sancti Augustini testimonia retulimus. Cui etiam consentiunt Prosper epistola ad August. & Fulgentius lib. 1. ad Monimum.

Idem patet ex Scriptura, Ephes. 1. versu 5. *Qui prædestinauit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum.* Et versu quarto. *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, vs esse sancti & immaculati, &c.* Rom. 8. versu 29. *Quos præsciuit & prædestinauit, conformes fieri imaginis filij sui:* consistit autem hæc conformitas, tum in adoptione per gratiam; tum in acquisitione eiusdem hereditatis ac felicitatis per gloriam. Et mox ibidem inter effectus prædestinationis numeratur etiam gratia. *Quos autem prædestinauit, hos & vocauit; & quos vocauit, hos & iustificauit, &c.* Ratio est; tum quia Prædestinatio est pars quædam Prouidentia; cuius vel maxime est, prouidere de medijs ad finem, eaque procurare. Tum quia cum Præ-

destinatio sit decretum Dei efficax perducendi hominem ad gloriam, necessario etiam secum trahit executionem mediourum ad eandem; quæ proinde necessario effectus quidam prædestinationis sunt & dici debent; sicut efficax intentio aut destinatio finis semper necessario secum trahit executionem mediourum; nisi hæc ab intrinseco impediatur; quod in præsentī de Deo dici non potest. Accedit, quod Prædestinatio ex usu loquendi, & spectando etiam proprium ipsius terminum, non est solius gloriæ, sed vel maximè etiam gratiæ, vt dictum supra quæstione 2. dub. 1. Ex quibus etiam patet responsio ad fundamentum oppositæ sententiæ.

13 Assertio III. Prædestinationis effectus non est sola gratia Iustificatiōis, sed etiam gratia præueniens & excitans; & vniuersim omnia auxilia gratiæ particularia, quibus vnusquisque prædestinatus beatitudinem consequitur: siue ea sint homini prædestinato intrinseca, adeoque veræ qualitates ipsi inhærentes; siue extrinseca; & rursum siue sint intrinsece supernaturalia, siue extrinsece tantum, ex fine, ad quem ex diuina voluntate efficaciter referuntur; vt sunt actiones moraliter bonæ, & opportunitates interdum extrinsece, ac temporales ad bene operandum, diuina benignitate efficaciter ordinatæ ad salutem hominis prædestinati. Ita contra tertiam sententiam superius relatam communiter Doctores in 1. dist. 40. & 41. & consentit S. Thomas hic q. 23. art. 5. & ex recentioribus Gregorius de Valentia, Molina, Bellarminus, Suarez, Bannes, Zumel, locis citatis assert. 1. & fere Vasquez disp. 94. cap. 5. vbi docet, non solum vocationem & iustificatiōem cadere sub prædestinationem nostram, sed etiam signa externa, item prædicationes, & remotiones impedimentorum, quibus nostra vocatio præparata fuit; at vero orationes & merita iustorum, quibus impetrant gratiam alijs, negat pertinere ad effectus prædestinationis eius, cui gratiam impetrant: quod nec satis consequenter dici videtur, & S. Thomæ hic q. 23. a. 8. repugnat, & alijs argumentis refellitur, vt dicemus.

14 Probatur assertio ex Scriptura, Rom. 8. v. 30. *Quos autem prædestinauit, hos & vocauit: & quos vocauit, hos & iustificauit.* Vbi expressè inter effectus prædestinationis recensetur non solum iustificatio, seu gratia iustificans; sed etiam vocatio, seu gratia vocans & excitans. Idem colligitur ex illo Sap. 4. v. 11. *Reptus est, ne malitia mutaret intellectum eius.* Et Matth. 24. v. 22. *Propter electos breuiabuntur dies illi.* Idem patet ex doctrina & definitionibus à S. Augustino de prædestinatione traditis, in quibus vniuersim de diuina gratia, & beneficijs diuinis loquitur. Optimè etiam Falgentius libro primo ad Monimum cap. 8. & 10. *Omnia, inquit, & vocationis nostræ initia, & iustificatiōis augmenta, & glorificatiōis præmia, in prædestinatione semper Deus habuit.*

15 Ratio sumitur ex notatione siue suppositione secunda, initio præmissa, quia cum prædestinatio sit decretum seu ordinatio, qua per certa & à Deo destinata media homo perducitur ad beatitudinem, negari sanè non potest, omnia eiusmodi

media, quibus hic finis obtinetur, ad Prædestinationis effectus pertinere; saltem quæ, vt dictum, vilo modo inter gratiæ diuinæ dona recenseri possunt; qualia vtiq; sunt omnia auxilia gratiæ excitantis & præuenientis; etiam si quædam extrinseca sint homini, vt bonorum sociorum consuetudo, prædicatio opportuna Verbi Dei, libri spiritualis opportuna prouisio, aut lectio, opportuna & salutaris administratio siue applicatio Sacramentorum; preces item piorum pro aliquo ad Deum effusæ, ostentatiuè diuinis, seu terrifici euentus salutaris & ad pietatem promouens conspectus, &c. vt suo loco de gratia fusius explicandum est.

16 Ex quibus etiam actus eiusmodi alieni & prædestinato extrinseci, sæpe vtrique, & huic prædestinato, & ipsi etiam operanti efficaciam media salutis, adeoque effectus prædestinationis vtriusque personæ esse possunt, vt bene Suarez hic libro 3. de prædest. cap. 5. num. 17. & apertè Richardus in 1. d. 41. art. 2. quæst. 1. vbi ait: *Sub effectu prædestinationis comprehenditur omnis actus promouens prædestinatum ad salutem, siue sit actus proprius, siue alienus. Unde oratio vniuersi, qui inuat alium ad consequendam salutem, comprehenditur sub effectu prædestinationis illius.* Idem habet Heruæus in 1. d. 41. quæst. 1. art. 1. in fine. Idem docet S. Thomas hic q. 23. art. 8. vbi inter effectus prædestinationis numerat *Orationes* non solum proprias, sed etiam *aliorum*. Et ibidem ait, *prædestinationem inuari* (nempe quoad effectum) *precibus sanctorum*. Quod autem obijcit Vasquez loco citato hæc ratione dicendum fore, etiam ipsius Christi merita esse effectum nostræ prædestinationis; iam superius dub. prim. satis dilutum est: quia merita Christi non proueniunt ex intentione particulari salutis huius vel illius, sed vniuersim salutis omnium: quare licet suo modo effectus dici possent in comuni prædestinationis omnium, non tamè particularis prædestinationis huius, aut illius de qua loquimur.

17 Neque vero recipienda est distinctio Gaudauiensis Quodlib. 4. quæst. 19. & Quodlib. 8. quæst. 5. assertentis, actus quidem supernaturales, quoad influxum gratiæ, & ipsius Dei, esse effectum Prædestinationis; quoad cooperationem vero liberi arbitrij non esse. Quia vt rectè S. Thomas hic quæst. 23. art. 5. Suarez libro tertio cap. 5. numero quarto, & alij, ipsa etiam cooperatio nostra est à Deo per gratiam præuenientem, vt suo loco patebit.

In particulari autem querere, an omnis gratia efficax, item an omnia opera etiam mortificata, omnisque gratia sanctificans, etiam semel amissa, sint effectus prædestinationis, id ex eo fere pendet, An & quomodo opera bona mortificata reuiuifcant, de qua re non est hoc loco, sed in materia de penitentia disputandi locus. Satis est in proposito, hæc duo scire. Primum est, dari in prædestinatis omnibus adultis peculiarem quandam gratiam Vocationis efficacem, prædestinatorum propriam, quæ respectum habet ad finalem perseverantiam ipsius prædestinati: de qua Augustinus libro de prædest. sanct. capite decimo sexto. *Non illa vocati sunt, de qua dictum est,*

Multis vocari: sed qua vocantur electi. Quam etiam ibidem ait ab Apostolo Rom. 8. vocari, vocationem secundum Dei propositum, de qua ea multis disputat libro primo ad Simplic. quæst. 5. dub. 1. Alterum est, omnia auxilia gratiæ, omniaque opera bona hominis prædestinati, quæ ipsi efficaciter conducunt & conferunt ad salutem æternam ipsa consequendam, effectus prædestinationis esse; ut in conclusione diximus: si quæ vero ad eum finem nullo modo conducunt, non esse effectus prædestinationis, sed communis providentiæ. Interim quoad opera mortificata atinet, suppositis ijs, quæ in materia de poenitentia docui, & defendi disputat de eadem thesi 76. dicendum plane est, ea esse effectus prædestinationis: quia, ut ibidem dixi, omnia opera mortificata per poenitentiam reuiuiscunt, adeoque efficaciter conducunt ad beatitudinem prædestinati; quanquam etiam absque eo, alia ratione, conducere possunt, scilicet per modum bonæ dispositionis, habitantis ad bene operandum alia per modum exempli, aut occasionis adducatis alijs, aut ipsam prædestinatum, ad alia opera salutaria peragenda, &c. ut rectè Suarez loco citato.

Assertio IV. Distinctio duplicis Prædestinationis, quarum vna sit ad gratiam, altera ad gloriam, neque necessaria est, neque admodum consona Augustino & SS. Patribus; certè Scholasticis antiquis incognita. Ita Suarez hic libro de prædest. cap. 5. numero 14. et si Vasquez disp. 91. num. 16. probabilem, & nonnullum etiam fundamentum in Augustino habere censet. Probatur & declaratur. Primo enim absque ea distinctione sufficienter intelligi & explicari possunt omnia, quæ de Prædestinatione aut Scriptura sacra, aut Concilia, Sanctique Patres docuerunt. Plus enim hi non docent, quam Deum prædestinare homines tum ad gratiam, tum ad gloriam, & vero ex parte causæ & modi prædestinandi, aliam esse rationem prædestinationis ad gloriam, quam ad gratiam, ut sequenti quæstione patebit: subinde etiam prædestinationis ad gloriam expressè meminerunt, non ad gratiam; vel etià è contra: sed hinc plus nõ efficitur, quam prædestinationem habere plures terminos in adæquatos & subordinatos; neque omnium terminorum eandem esse rationem; neque etiam Sanctos Patres adæquatè semper Prædestinationem accepisse, in ordine ad omnes suos terminos, seu effectus: at verò duplicem ideo Prædestinationem modo explicato constituendam esse, non magis conuincitur, quam si quis protectionem, seu viam duplicem distinguat à duobus terminis, quorum vnus sit vltimatus & mediativus, alter proximus & immediatus. Quare etiam neque apud SS. Patres, neque apud veteres Scholasticos duplicis eiusmodi Prædestinationis distinctio, neque duæ prædestinationes à prædictis terminis desumptæ, vsquam leguntur. Sola, quod sciam, Ecclesia Lugdunensis in libro aduersus Ioannem Erigenam seotum tomo secundo auct. Patrum, duas Prædestinationes, seu duplicem prædestinationem admittit; at non eo sensu, quem hic

impugnamus, sed longe diuerso, desumptum nimirum à terminis plane contrarijs, & inter se minime subordinatis, salutis æternæ, & damnationis seu supplicij æterni, ut dictum supra quæst. 2. dub. 1.

Et ratio assertiois est. Quia, ut superius dictum, tendentia, seu transmissio ad aliquem terminum, non multiplicatur penes terminos subordinatos, sed disparatos tantum, vel oppositos; quia si subordinati sint, iam vnus est propter alium, adeoque in ordine ad tendentiam aut viam, vnum adæquatum cum altero terminum constituit; ex quo proinde vna, non duplex tendentia aut transmissio constituitur. At verò gratia, & gloria, respectu prædestinationis eiusdem hominis, vti in proposito loquimur, & intelligunt etiam aduersarij auctores, cum sit quasi transmissio quædam ad finem supernaturalè, ex dictis q. 2. d. 2. sunt duo termini inter se necessario subordinati, quorum vnus habet se per modum viæ, seu medijs respectu alterius: Ergo penes eiusmodi terminos non est distinguenda duplex Prædestinatio, sed vna adæquata, quæ pro adæquato termino habeat & gratiam, & gloriam. Et confirmatur. Quia sola destinatio ad gratiam, si sit absque destinatione ad gloriam, non est prædestinatio simpliciter dicta: alioqui reprobis dici possent, prædestinati: Ergo frustra & alienè à consuetò modo loquendi Doctorum constituitur, prædestinatio ad gratiam, distincta à prædestinatione ad gloriam. Consequentia probatur. Quia quando aliqua res duplex, velut à duabus speciebus vnus genus diuidentibus dicitur, tum vtrique per se ac seorsim, atque etiam quando est diuisa & seiuncta ab altera, debet conuenire nomen generis: quod in proposito minime accidit, ut dictum.

DVBIVM II.

An bona etiam naturalia Prædestinati, qualia sunt, eius existentia, vita, valetudo, vires, complexio, &c. sint effectus Prædestinationis eiusdem.

S. Thomas 2. p. q. 23. a. 2. 4. 5. & 3.

Bona eiusmodi naturalia omnia ad duas classes reuocari possunt; vt prima sit eorum bonorum, quæ adueniunt primum Prædestinato, iam secundum Esse naturale productò; altera sit existentia naturalis eiusdem, eum adiunctis & congenitis potentijs & proprietatibus, seu propensionibus naturalibus, ipsaq; adeo etiam complexione eiusdem, &c. Quo spectant etiam illa, quæ ipsam productionem eius extrinsecè circumstant, vt sunt tempus, locus natiuitatis, adeoque parentes & patria; & præcipue qua boni, fideles, &c.

Assertio I. Omnia bona naturalia prædesti-